

WB107 Hoe houd je een eerlijke stemming? Opdracht gemaakt door Laurens Leujes

Studentenversie

Inleiding

Verschillende stelsystemen geven verschillende uitslagen. Het is niet mogelijk om een perfect stelsysteem te maken. Er zijn een boel manieren, met kiesmannen of met rondes. En elke methode heeft zijn eigen nadelen en imperfecties. Het blijft een raar idee dat verschillende stelsystemen andere winnaars opleveren – bij precies dezelfde voorkeuren van kiezers. Voor politici geeft het wel een mooie smoes. Als hun partij zetels verliest dan kunnen ze altijd nog zeggen dat het aan het systeem ligt.

Leerdoel

Door het bedenken van verschillende stelsystemen voor verschillende situaties en de voor en nadelen klassikaal te bespreken krijg je inzicht in verschillende systemen van voorkeursberekeningen. Kern hierbij is dat je je gaat realiseren dat verschillende stelsystemen verschillende uitslagen geven en dat het dus niet mogelijk is om een perfect stelsysteem te maken.

Opdrachten

Opdracht 1 kies een stelsysteem en beargumenteer je keuze:

- *Voor het bepalen van de winnaar van Idols of het Eurovisie Song Festival;*
- *Over het al dan niet invoeren van de kilometerheffing;*
- *En voor het al dan niet bouwen van een vuilverbrandingsoven in de buurt van Harlingen (15 minuten)*

Geef **individueel** het antwoord op papier van de onderstaande vragen:

1. Hoe houd je een eerlijke stemming, bij een programma als Idols of bij het Eurovisie Song Festival? Denk aan de rol van het publiek en van de vakjury. Hoe moeten die zich tot elkaar verhouden? Wie moet beoordelen wie de beste is? Wat is eigenlijk het uitgangspunt bij zo'n verkiezing? Beargumenteer je keus.
2. Hoe houd je een eerlijke stemming over de invoering van de kilometerheffing? Welke rol moet een referendum daarin spelen? En de Tweede Kamer? Wie mogen meebeslissen? Beargumenteer je keus. Ook hier weer: wat is het uitgangspunt bij de keuze van een beslissingsmethode?
3. De provincie Friesland wil een vuilverbrandingsoven voor de hele provincie bouwen in de buurt van Harlingen. Wie mag hierover beslissen? De Provinciale Staten? De gemeenteraad van Harlingen? Alle Harlingers? Alle Harlingers met ademhalingsproblemen? Alle Friezen? Beargumenteer je keus. En ook hier weer de vraag: wat is het uitgangspunt bij de keuze van een beslissingsmethode?
4. Bespreek de antwoorden die jullie gegeven op de bovenstaande vragen. Geef steeds aan of jullie het eens zijn met elkaar of dat jullie van mening verschillen.

Opdracht 2 Vergelijken tweede kamerverkiezingen en de verkiezingen in Engeland of de USA (10 minuten)

Vraag 1: kun je een voordeel bedenken van het Britse systeem?

Vraag 2: maak een berekening in het schema waarbij de Conservatives een meerderheid krijgen in het parlement zonder dat ze landelijk gezien de meeste stemmen hebben behaald. Voor het gemak

heeft de UK tien kiesdistricten, met elk 75.000 kiezers. Verdeel de stemmen! Er gaat dus maar één kandidaat (MP) per plaats naar het parlement.

	The Conservatives		The Labour Party		The Liberal Democrats	
	aantal stemmen	MP*	aantal stemmen	MP*	aantal stemmen	MP*
London						
Birmingham						
Edinburgh						
Cardiff						
Belfast						
York						
Glasgow						
Bristol						
Manchester						
Liverpool						
Totaal aantal stemmen						
Totaal MP's						

* MP = Member of Parliament.

Opdracht 3 Klassikaal uitwisselen van de antwoorden opdracht 1 en 2 (15 min)

Een aantal tweetallen presenteren hun resultaten bij opdracht 1 en 2 klassikaal. De andere leerlingen geven hun mening over de gegeven antwoorden.

De docent zorgt ervoor dat op basis van de presentaties en de discussie de voor en nadelen van de door de leerlingen gekozen stelsystemen op het bord zichtbaar worden samengevat.

Opdracht 4 Kijkopdracht (5 min)

Vraag 1: Bekijk het filmpje twee keer aan de hand van de volgende vraag: welke verschillende methoden worden er gehanteerd om tot een uitslag te komen? Aan welke methode geef je de voorkeur? Waarom? Wat is het uitgangspunt?

Vraag 2: Bespreek de antwoorden van opdracht 4 klassikaal. Hierbij staat de vraag centraal: Hoe houd je nu ondanks al verschillende voor- en nadelen toch een eerlijke stemming. Of kan dat gewoon niet?